ganda: quia miſericordiæ Dei nec menſuras poſſumus ponere, nec tempora definire: apud quem nullas patitur veniæ moras converſio. & *infrà*. §. 3. Ita ergo talium [o] neceſſitati auxiliandum eſt, ut nec actio illis pœnitentiæ, nec communionis gratia denegetur, ſi eam etiam amiſſo vocis officio per indicia [p] integri ſenſûs quærere comprobentur. Quòd ſi ægritudine aliqua ita fuerint aggravati, ut quod paulò antè poſcebant, ſub præſentia Sacerdotis ſignificare non valeant; teſtimonia eis Fidelium circumſtantium prodeſſe debebunt, ut ſimul & pœnitentiæ, & reconciliationis beneficium conſequantur. Servatâ tamen regulâ Canonum paternorum circa eorum perſonas, qui in Deum à fide diſcedendo peccarunt.

o Verùm, ut dixi etiam talium. *orig.*
p *al.* indicium.

¶ Corr. Rom.] Caput hoc, ut eſt apud Gratianum, magis convenit cum originali impreſſo inter opera B. Leonis, quàm in tomis Conciliorum.

L. *Item* Ambrosius lib. 1. de Pœnit. *c.* 1. [an. 374. *Mediolani.*]

3. *Pars.*

NEmo poteſt benè agere pœnitentiam, niſi qui ſperaverit indulgentiam. Sed negant his oportere reddi communionem, qui prævaricatione lapſi ſunt. & *infrà*. Deus autem nullum crimen excepit, qui peccata donavit omnia.

LI. *Item* Ambrosius lib. 2. de Cain & Abel, *c.* 4. [an. 375. *ibid.*]

q *Sent.* 4. *diſt.* 18. xxiii. *q.* 5. *remittuntur.* Idem *l.* 5. *de Spiritu Sancto c.* 19.

VErbum Dei [q] [3] dimittit peccata: Sacerdos eſt judex, Sacerdos quidem ſuum officium exhibet; & nullius poteſtatis jura exercet. *Et lib.* 1. *de Pœnitentia*, *c.* 2.

§. 1. Dominus par jus & ſolvendi eſſe voluit & ligandi, qui utrumque pari conditione permiſit. Ergo qui ſolvendi jus non habet, nec ligandi habet. & *infrà*. §. 2. Certum eſt, quòd Eccleſiæ utrumque licet; hæreſi utrumque non licet. Jus enim hoc ſolis permiſſum eſt Sacerdotibus. Rectè igitur Eccleſia vendicat, quæ veros Sacerdotes habet: hæreſis vendicare non poteſt, quæ Sacerdotes Dei non habet.

¶ Corr. Rom.] Confectum eſt caput hoc ex B. Ambroſii verbis, Collectoris tamen arbitratu diſpoſitis.

¶ Pith. [3] *Verbum Dei.*] Vide locum Ambroſii. Item *lib.* 1. *de Pœnit. c.* 2. Sed & eumdem Ambroſ. *de dignit. Sacerd.* & *lib. de Sacr. Eccleſ.*

LII. Idem in eodem 1. lib. de Pœnit. *c.* 3. [an. 374. *ibid.*]

4. *Pars.*
r Polyc. *l.* 6. *tit.* 12.

POteſt fieri [r], ut aliquis victus ſuppliciis ſermone neget, & corde adoret. Numquid eadem cauſa eſt ejus, qui ſponte neget, & ejus, quem tormenta inclinaverint ad ſacrilegium, non voluntas? Quàm indignum autem, cùm apud homines valeat certaminis gratia, ut apud Deum non valere aſſeratur? Nam ſæpè in hoc Athletarum ſeculari certamine, etiam victos, quorum fuerint certamina probata, vulgus hominum cum victoribus coronare conſuevit: maximè quos viderit, aut ſorte, dolo, aut fraude excluſos victoriâ. Chriſtus ergo Athletas ſuos, quos viderit gravibus pauliſper ceſſiſſe ſuppliciis, ſine venia patietur manere? Numquid non habebit remunerationem [ſ] laboris, qui etiam quos projicit, non in æternum projicit? & *infrà*, *c.* 6.

ſ *Pſal.* 76.
t *Joan.* 13.

§. 1. Dicis Petro excuſanti, ne ejus pedes lavares [t]: *Niſi lavero tibi pedes*, *non habebis partem mecum.* Quod ergo iſti poſſunt conſortium tecum habere, qui claves Regni non ſuſcipiunt, negantes, quòd dimittere peccata debeant? Quod rectè quidem fatentur de ſe. Non enim habent Petri hereditatem, qui Petri ſedem α non habent, quam impia diviſione diſcerpunt, & *c.* 13. §. 2. Ægritudo carnis peccatum repellit: luxuria autem carnis, culpam adolet. Illuditur ergo Diabolus, ut ſe ipſe morſu ſuo vulneret, & contra ſe armet, quem debilitandum putavit. & *infrà*. §. 3. Quod nocet corpori, juvat ſpiritum. & *lib.* 2. *c.* 3. §. 4. Sicut ſemel pro omnibus immolatus eſt Chriſtus, ita quotieſcumque peccata donantur, corporis ejus Sacramentum ſumimus, ut per ſanguinem ejus fiat peccatorum remiſſio. Ergo evidentiſſimè Domini prædicatione mandatum eſt etiam graviſſimi criminis Reis, ſi ex toto corde, & manifeſta confeſſione peccati pœnitentiam agant [u], Sacramenti cæleſtis gratiam refundendam.

u *al.* gerant.

¶ Corr. Rom. α *Sedem.*] Apud B. Ambroſium legitur, *fidem*; quod ob Gloſſam non eſt mutatum: ſed multa alia ſunt emendata.

LIII. Idem lib. 2. de Pœnitentia, *c.* 7. [an. 374. *ibid.*]

5. *Pars.*

QUantuslibet ergo Mortui fœtor ſit, aboletur omnis, ubi ſacrum redoleverit unguentum: & ſurgit defunctus: & ſolvi jubentur α ejus vincula, qui adhuc in peccato eſt: tollitur velamen de facie ejus, quod veritatem gratiæ, quam acceperat, obumbrabat. Sed quia venia donatus eſt; revelare faciem, aperire vultum jubetur. Non habet enim quod erubeſcat, cui peccatum dimiſſum eſt. In tanta verò Domini gratia, tantòque Divini muneris miraculo cùm oporteret univerſos lætari, commovebantur impii, & adversùs Chriſtum concilium congregabant, Lazarum [x] quoque interficere volebant. Nonne meritò eorum ſucceſſores vos fore cognoſcitis, quorum duritiæ heredes eſtis? Nam & vos indignamini, & contra Eccleſiam congregatis concilium, quia videtis Mortuos in Eccleſia reviviſcere, & peccatorum indultâ veniâ reſuſcitari. Itaque (quod in vobis eſt) per invidiam rurſus vultis interficere ſuſcitatos. Sed Jeſus non revocat beneficia, immò cumulo ſuæ liberalitatis amplificat; revixit felicitè ſuſcitatum, & celebratâ [y] reſurrectionis gratiâ lætus ad cœnam venit, quam ei ſua paravit Eccleſia: in qua ille qui fuerat mortuus, unus inter diſcumbentes cum Chriſto invenitur.

x *Joan.* 12.
y *al.* celebratæ.

¶ Corr. Rom. α *Solvi jubentur.*] In originali impreſſo legitur, & *ſolvere jubentur ejus vincula*, *quæ adhuc in peccato ſunt*, *tollere velamen*, &c. Alia verò ex eodem ſunt emendata, & addita nonnulla.

LIV. Idem ibidem, *c.* 4. [an. 374. *ibid.*]

z Anſel. *l.* 11. *c.* 171.

IIs poteſtatis [z] ſuæ gratiam negat, (quæ in remiſſionem peccatorum eſt,) qui Cæleſtem ejus poteſtatem Diabolico α fultam ſuffragio vendicarent. Eoſque aſſerit Diabolico uti ſpiritu, qui ſepararent Eccleſiam Dei: ut omnium temporum Hæreticos, & Schiſmaticos comprehenderet, quibus indulgentiam negat: quia omne peccatum circa ſingulos eſt, ac univerſos β. & *infrà*, *c.* 5. §. 1. Quid mirum, ſi ſalutem negatis aliis, qui veſtram recuſatis? licet & illi γ nihil à vobis differant, qui à vobis pœnitentiam petunt. Arbitror enim quòd etiam Judas potuiſſet tanta Dei miſeratione non excludi à venia, ſi pœnitentiam non apud Judæos, ſed apud Chriſtum geſſiſſet [a]. & *paulò poſt*. §. 2. Qui agit pœnitentiam, non ſolum diluere lachrymis debet peccatum ſuum, ſed etiam emendatioribus factis operire, & tegere delicta ſuperiora, ut non imputetur ei peccatum.

a *al.* egiſſet.

¶ Corr. Rom. α *Diabolico.*] Addita hic ſunt nonnulla ex B. Ambroſio, quæ deeſſe videbantur. Anteà enim legebatur, *qui Cæleſtem poteſtatem Diabolico ſpiritu ſeparant ab Eccleſia Dei*, *ut omnium*, &c.

β *Ac univerſos.*] In originali eſt, *hoc in univerſos*. Sed ob Gloſſam non eſt mutatum.

γ *Licet & illi.*] In aliquot vetuſtis codicibus, & originali legitur, *licèt illi nihil deferant*. Sed autor Gloſſæ videtur habuiſſe, ut in vulgatis Gratiani.

LV. Idem in eodem 2. libro, *c.* 9. [an. 374. *ibid.*]

6. *Pars.*

NOnnulli ideò poſcunt pœnitentiam, ut ſtatim ſibi reddi communionem velint. Hi non tam ſe ſolvere cupiunt, quàm Sacerdotem ligare. Suam enim conſcientiam non exuunt, Sacerdotis induunt: cui [b] præceptum eſt [c]: *Nolite ſanctum dare canibus*, *neque miſeritis margaritas veſtras ante porcos*: hoc eſt, immundis ſpiritibus [d] ſacræ communionis non impendenda conſortia.

b Abeſt ab orig.
c *Matth.* 7.
d impuritatibus.

LVI. Idem ibidem. [an. 374. *ibid.*]

SUnt, qui arbitrentur hoc eſſe pœnitentiam, ſi abſtineant à Sacramentis cæleſtibus. Hi ſæviores in ſe judices ſunt; qui pœnam præſcribunt ſibi, declinant remedium; quos vel pœnam ſuam conveniebat dolere, quia Cæleſti fraudarentur gratia. & *c.* 10. §. 1. Faciliùs autem inveni, qui innocentiam ſervaverint, quàm qui congruè egerint pœnitentiam; ubi acquirendæ α ambitio dignitatis, ubi vini effuſio, ubi ipſius copulæ conjugalis uſus? Renuntiandum ſeculo eſt, ſomno ipſi minus indulgendum, quàm Natura poſtulat, interpellandus eſt gemitibus, interrumpendus eſt ſuſpiriis, ſequeſtrandus orationibus; vivendum ita, ut in tali vita β huic moriatur uſui, ſeipſum ſibi homo abneget, & totus mutetur. & *infrà c.* 11. §. 2. Nemo in peccatis [e] poſitus arrogare ſibi debet autoritatem [f], aut uſurpationem Sacramentorum: quia ſcriptum eſt [g]: *Peccaſti? quieſce.* & paulò poſt. §. 3. Dicimus [h] ergo & agendam pœnitentiam, & eo agendam tempore, quo culpæ deferveſcat luxuria; & in captivitate peccati poſitos, reverentiores nos, non uſurpatores eſſe debere. Nam ſi Moyſi propiùs accedere geſtienti, ut cognitionem myſterii Cæleſtis hauriret, dicitur [i]: *Solve calceamentum pedum tuorum*; quantò magis nos animæ noſtræ pedes exuere vinculis [k] corporalibus, & greſſus omnes Mundi iſtius nexu debemus abſolvere? & *paulò ſuperius*. §. 4. Nihil eſt, quod tam ſummo dolori ſit, quàm ſi unuſquiſque poſitus ſub captivitate peccati recordatur, unde lapſus ſit, atque unde deciderit, & quòd ad corporea [l], atque terrena ab illa ſpecioſa, & pulchra Divinæ cognitionis intentione deflexerit.

e *al.* peccato.
f *Gen.* 4. *ſecundùm* LXX.
g *Eccli.* 21.
h Didicimus. *orig.*
i *Exod.* 3.
k *Act.* 12.
l *al.* corporeum atque terrenum.

¶ Corr. Rom. α *Ubi acquirendæ.*] Locus integer B. Ambroſii hic eſt: *An quiſquam illam pœnitentiam putat*, *ubi acquirendæ ambitio dignitatis*, *ubi vini effuſio*, *ubi ipſius copulæ conjugalis uſus?* Sed Gloſſa in verſ. *acquirendæ*, obſtitit, ne hic emendaretur. Multa autem alia ſunt emendata.

β *Ut in tali vita.*] In originali eſt, *ut vitali huic moriatur uſui*. Sed Gloſſa obſtitit, ne mutaretur.

LVII. *Item* Cyprianus Epiſcopus, *lib.* 4. *Epiſt.* 2. ad Antonianum. [an. 253. *in Africa.*]

MIror autem quoſdam ſic obſtinatos eſſe, ut dandam non putent Lapſis pœnitentiam; aut Pœnitentibus exiſtiment veniam denegandam, cùm ſcriptum ſit [m]: *Memento*, *unde cecideris*, & *age pœnitentiam*, & *fac priora opera.* Quod utique ei dicitur, quem conſtat cecidiſſe, & quem Dominus hortatur per opera rurſus exurgere: quia ſcriptum eſt [n]: *Eleemoſyna à morte liberat*: & non utique ab illa morte, quam ſemel Chriſti ſanguis extinxit, & à qua nos ſalutaris Baptiſmi, & Redemptoris noſtri gratia liberavit: ſed ab ea, quæ per delicta poſtmodum ſerpit.

m *Apoc.* 2.
n *Tob.* 4.

LVIII. *Item* Hieronymus Damaſo. [fortè c. an. 378. *è Palæſtina Romam.*]

o *Luc.* 18. & 11.
p ſervis. *orig.*
q *Luc.* 18.
r *Jonæ* 3.
ſ *Luc.* 23.
t *Luc.* 15.
u *Matth.* 18.

IMportuna in Evangelio [o] mulier tamdem meruit audiri: & clauſo cum ſeris [p] oſtio, media licèt nocte, ab amico panes amicus accepit: Deus ipſe, qui nullis contra ſe viribus ſuperari poteſt, Publicani [q] precibus vincitur. Ninive [r] civitas, quæ peccato periit, fletibus ſtetit. Quorſum iſta tam longo repetita principio? videlicet ut parvum magnus aſpicias, ut dives paſtor morbidam non contemnas ovem. Chriſtus in Paradiſum [ſ] de cruce latronem intulit: & ne quis aliquando feram converſionem putaret, fecit homicidii pœnam martyrium. Chriſtus [t], inquam, prodigum filium revertentem lætus amplectitur, & nonaginta novem [u] pecudibus derelictis, una ovicula, quæ remanſerat, humeris boni Paſtoris advehitur. §. 1. Ubi α verò peccator intelligens vulnus ſuum tradidit Medico ſe curandum; ibi non eſt virga neceſſaria, ſed ſpiritus lenitatis.

¶ Corr. Rom. α *Ubi verò.*] Hæc uſque ad finem non ſunt inventa apud B. Hieronymum.

Gratian. III. Pars.

x 1. *Joan.* 5.
y non pro eo dico, ut roget quis. *orig.*
z *Eccli.* 12.

Quòd autem omni peccanti, autoritate Ambroſii, venia promittitur; falſum videtur. Quibuſdam enim venia denegatur aut ex magnitudine peccati, aut ex gradu officii. Unde Joannes in Epiſtola ſua [x]: *Eſt peccatum ad mortem: quis orabit pro eo* [y]*?* Alibi quoque legitur [z]: *Quis medebitur incantatori vulnerato à ſerpente?*

LIX. *Item.* [c. an. ante Chr. 1150. *in Silo.*]

SI Sacerdos peccaverit, quis orabit pro eo?

¶ Corr. Rom.] Primo Regnorum *libro c.* 2. legitur: *Si peccaverit vir in virum*, *placari ei poteſt Deus. Si autem in Dominum peccaverit*, *quis orabit pro eo?* & ſic affertur à B. Ambroſio lib. 1. de Pœnitentia, *c.* 8. & aliis Patribus. B. tamen Gregorius in c. 2. primi Regum, *c.* 3. ex hac ipſa vulgata lectione elicit ſententiam, quam affert Gratianus, ut notatum eſt *ſup. diſt.* 50. *c. alienum.*

Gratian.

a *Matth.* 24.
b Lib. 1. *de Pœnit. c.* 8.
c *Pſal.* 82.
d Ibidem *c.* 9.
e *Exod.* 32.
f 2. *Mach. ult.*
g De correp. & Gratia. *c.* 12.
h 1. *Joan.* 5.
i *Matth.* 12.

Sed hujuſmodi interrogationes non ſemper negationem inferunt; ſed potiùs difficultatem, vel raritatem notant, ut eſt illud Evangelii [a]: *Quis*, *putas*, *eſt fidelis ſervus*, & *prudens*, &c. Hinc etiam Ambroſius [b]: [Deus, quis [c] ſimilis tibi? non utique nullus: quia imago patris filius eſt.] Similiter igitur accipiendum, *quis orabit pro eo?* hoc eſt, ſingularis vitæ aliquis debet orare pro eo, qui peccavit in Dominum.] & *infrà* [d]. [Nam quomodo Joannes diceret non orandum pro delicto graviore, qui legiſſet Moyſem [e] rogaſſe, & impetraſſe, ubi erat prævaricatio voluntaria? qui ſciret etiam Jeremiam [f] rogaſſe?] §. 1. Poteſt etiam ſecundùm Auguſtinum [g] aliter intelligi illud Joannis [h]: *Eſt peccatum ad mortem*, &c. ut nulla ſit ejus, & ſuperiorum contrarietas. Ait enim: [Eſt peccatum ad mortem, non pro illo dico, ut roget quis.] De quo peccato, quoniam non expreſſum eſt, poſſunt multa, & diverſa ſentiri. Ego autem dico id eſſe peccatum, fidem, quæ per dilectionem operatur, deſerere uſque ad mortem.] Hæc eſt etiam blaſphemia in Spiritum Sanctum, quam neque in hoc ſeculo, neque in futuro remittendam Dominus in Evangelio [i] aſſeruit. Sive autem delectatione peccati, ſive deſperatione veniæ, uſque ad mortem quis in peccato perſeveret; juſtum eſt, ut ſine fine puniatur, qui ſine fine peccaverit. Unde

LX. Gregorius Papa, *lib.* 4. Dial. *c.* 43. [an. 593. *Romæ.*]

ii Anſel. *l.* 11. *c.* 135.

VOluiſſent [ii] iniqui, ſi potuiſſent, ſine fine vivere, ut potuiſſent ſine fine peccare. Oſtendunt enim quia in peccato ſemper vivere cupiunt, qui numquam deſinunt peccare, dum vivunt. Ad magnam ergo juſtitiam Judicantis pertinet, ut numquam careant ſupplicio, qui in hac vita numquam voluerunt carere peccato.

Gratian. IV. Pars.

k *al.* fruſtrat.
l *Matth.* 16.

Ex his itaque apparet, quòd ſine confeſſione oris, & ſatisfactione operis, peccatum non remittitur. Nam ſi neceſſe eſt, ut iniquitates noſtras dicamus, ut poſteà juſtificemur; ſi nemo poteſt juſtificari à peccato, niſi anteà confeſſus fuerit peccatum; ſi confeſſio Paradiſum aperit, veniam acquirit; ſi illa ſolùm confeſſio utilis eſt, quæ fit cum pœnitentia (in quo notatur aliud eſſe confeſſio, aliud pœnitentia, ſive interior, ſive exterior accipiatur;) ſi ille, qui promittit veniam occultè apud Deum, non apud Eccleſiam pœnitentiam agenti, fruſtratur [k] Evangelium, & claves datas Eccleſiæ, promittit etiam quod Deus negat delinquenti; ſi nemo poteſt conſequi veniam, niſi quantulamcumque etſi minorem, quàm debeat, peccati ſolverit pœnam; ſi ſolis Sacerdotibus [l] ligandi, ſolvendíque poteſtas à Deo tradita eſt; ſi nullus veniam accipit, niſi Eccleſiæ ſupplicationibus ipſam impetrare contendat: Concluditur ergo, quòd nullus ante confeſſionem oris, & ſatisfactionem operis, peccati abolet culpam. §. 1. Denique, ut perſpicuè appareat neminem ſine confeſſione à peccato mundari, ab ipſius Humani generis principio ſumamus exordium. Peccato tranſgreſſionis primi parentes [m] corrupti, à Domino ſunt requiſiti de culpa, ut peccatum, quod tranſgrediendo commiſerant, confitendo delerent. Serpens autem de culpa requiſitus non eſt, quia per confeſſionem non revocabatur ad vitam. Cain quoque [n], cùm primæ prævaricationi fratricidium addidiſſet, ſimiliter à Domino de culpa requiſitus eſt, dum ei dicitur: *Ubi eſt Abel frater tuus?* Sed quia ſuperbus peccatum ſuum confiteri noluit; potiùs mendaciter negando, Deum fallere conatus eſt dicens: *Numquid cuſtos fratris mei ſum ego?* Indignus veniâ judicatus eſt. Unde in deſperationis profundum merſus eſt, dum ait: *Major eſt iniquitas mea*, *quàm ut veniam merear.* Vagus, & profugus exiit à facie Domini, ſignificans eos, qui peccata ſua confiteri diſſimulant, reſpectu Divinæ miſerationis, indignos haberi. Reges quoque [o], qui ignorantiâ ducti in Abraham deliquerant, non niſi eodem orante ſanari meruerunt. In quo figuratur, quòd paſſiones morum non ſanantur, niſi orationibus Eccleſiæ. Moyſi quoque [p] præcepit Dominus, ut lepra ſive in cute, ſive in domo, ſive in veſte, ſive in crine appareret, Sacerdoti oſtenderetur, & juxta ejus arbitrium ſeparata, ejus judicio contaminaretur, vel mundaretur. Saül quoque [q] cùm à Spiritu maligno vexaretur, non poterat ad ſanæ mentis officium redire, niſi priùs David pſalterium arriperet, & coram eo pſalleret, & ita ab ejus vexatione ceſſaret Diabolus. In quo myſticè oſtenditur, quòd quicumque Diabolo propter peccata mancipatur, ab ejus dominio eripi non valet, niſi David, id eſt, Eccleſia pſalterium accipiat, & coram eo pſallat, id eſt, ſpiritualis gratiæ eum participem faciat, & ſalubriter admonendo, & piè pro eo orando, & exempla boni operis ſibi præbendo, Diabolum ab inviſibili ejus vexatione compeſcat. David quoque [r], cùm adulterium commiſiſſet, & homicidium, non antè audivit à Propheta: *Tranſtulit à te peccatum tuum Dominus*; quàm ipſum peccatum confiteretur. Priùs enim Prophetæ peccatum redarguenti confeſſus eſt, & poſteà audivit: *Tranſtulit Dominus peccatum tuum à te.* Achab quoque [ſ] cùm de innocentis ſanguinis effuſione ſententiam comminantis Dei audiret, induit ſeipſum cilicio, ſatisfaciens Deo per pœnitentiam. Unde Dominus ad Heliam ait: *Quoniam Achab reveritus eſt faciem meam*, *non inducam malum in diebus ejus.* Ninivitæ cùm audirent [t], *Adhuc quadraginta dies*, & *Ninive ſubvertetur*, ex edicto Regis, & Principum pœnitentiam egerunt, dicentes: *Quis ſcit*, *ſi convertatur*, & *ignoſcat Deus*, & *relinquat poſt ſe benedictionem?* Hac humilitate ſatisfactionis [u] imminentem ſubverſionem evadere meruerunt. Quorum exemplis evidenter oſtenditur, quòd nullus à Deo conſequatur veniam, niſi primùm ſatisfecerit ſibi per pœnitentiam. Nabuchodonoſor quoque [x] propter ſuperbiam ſuam [y] à rationabili [z] mente in beſtialem animum commutatus eſt, atque à Regno ſuo profugus recedens, non antè regnum recepit, quàm converſus Deum prædicavit. Denique plebs Iſraëlitica ob culpam ſuæ tranſgreſſionis captivitati tradita, non antè liberari meruit, quàm ſua peccata confitens, Danielis [a], & aliorum Sanctorum precibus veniam accepit.

m *Gen.* 3.
n *Gen.* 4.
o *Gen.* 12. & 26.
p *Levit.* 13. & 14.
q 1. *Reg.* 16.
r 2. *Reg.* 12.
ſ 3. *Reg.* 21.
t *Jonæ* 3.
u *al.* ſatisfactione.
x *Dan.* 4.
y Sup. xvii. *q.* 4. *miror.*
z *al.* rationali.
a *Dan.* 9.

§. 2. In Evangelio quoque [b] venientes ad Joannem, ut baptizarentur ab eo, Baptiſmo pœnitentiæ, primùm confitebantur peccata ſua: oſtendentes, quòd quiſque debet peccata ſua damnanda confiteri, & innovationem melioris vitæ promittere, ſi regenerationis deſiderat gratiam accipere. Chriſtus quoque alios legitur ſuſcitaſſe [c] à mortuis, alios à lepra [d] mundaſſe, alios illuminaſſe, aliorum membra [e] paralyſi diſſoluta conſolidaſſe: omnium tamen ſanitatem petitio propriæ vocis, vel amicorum legitur præceſſiſſe. Luca enim referente [f] didicimus, quòd pro ſocru Petri priùs rogatus eſt, quàm eam ſanitati redderet. Leproſus verò ille [g], quem Dominus deſcendens de monte mundavit, priùs clamavit ad eum: *Domine ſi vis*, *potes me mundare*; quem poſteà tangendo mundavit. Cæcus quoque [h] dum clamaret ad eum; *Miſerere mei fili David.* Interrogavit eum Jeſus: *Quid vis*, *ut faciam tibi?* ait: *Rabboni*, *ut videam lumen.* Tres quoque mortuos [i] audivit, quos aliorum orationibus reddidit vitæ. Quartum quoque Diſcipulo nuntiante audivit: ſed quia defuerunt vivi, qui pro eo precarentur, reſuſcitari non meruit. §. 3. Quibus nimirum exemplis evidentiſſimè datur intelligi, quòd ille, quem gravioris culpæ macula inficit, niſi confeſſione proprii oris, vel Eccleſiæ interceſſione ſuffragante, ſanari non poterit. Hinc pœnitens ille, qui priùs tacendo peccata flagellari meruerat, poſteà correptus dicebat [k]: *Quoniam tacui*, *inveteraverunt oſſa mea*, *dum clamarem tota die.* Hinc Chriſtus ex perſona membrorum ait [l]: *Non abſorbeat me profundum*, *neque urgeat ſuper me puteus os ſuum.* Quod [m] Auguſtinus [n] exponit dicens: [Puteus eſt Humanæ iniquitatis profunditas, in quem ſi cecideris, non claudet ſuper te os ſuum, ſi tu non clauſeris os tuum: confitere ergo, & dic: *De profundis* [o] *clamavi ad te Domine*, & evades. Claudet ſuper illum Dominus, qui in profundo [p] contemnit, à quo mortuo [q], velut ab eo, qui non ſit, perit confeſſio.] Hinc idem Propheta ait [r]: *Introite portas ejus in confeſſione.* Oſtendens ad portas miſericordiæ non niſi per confeſſionem peccati aliquem poſſe pertingere. §. 4. Hinc etiam Beatus

b *Matth.* 3.
c *Joan.* 11.
d *Luc.* 17.
e *Matth.* 9.
f *Luc.* 4.
g *Matth.* 8. *Marc.* 1. *Luc.* 5.
h *Marc.* 10. *Luc.* 18.
i *Marc.* 5. *Luc.* 7. *Joan.* 11.
k *Pſal.* 31.
l *Pſal.* 68.
m *Sent.* 4. *diſt.* 17.
n Gloſſ. interl. & ordin. *ibi ex Aug.*
o *Pſal.* 129.
p *Prov.* 19.
q *Eccli.* 17.
r *Pſal.* 99.